

Osoby fizyczne zamieszkujące z zamiarem stałego pobytu na terenie:

gminy Kiszkowo

powinny zgłosić się w celu rejestracji działalności gospodarczej do:

Urząd Gminy Kiszkowo
ul. Szkolna 2, 62-280 Kiszkowo
tel. (061) 429 70 10

Najbliższy **Punkt Konsultacyjny**, który udzieli Państwu **bezpłatnych informacji** między innymi na **temat formalności związanych z rejestracją** działalności gospodarczej oraz na temat **bezzwrotnych dotacji** na rozpoczęcie działalności gospodarczej:

Gnieźnieńska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.
62-200 Gniezno, ul. Rynek 10/ 1
tel. 061 426 14 52
www.garg.pl

Ważne dane teleadresowe:

Urząd Skarbowy

ul. Spichrzowa 4, 62-200 Gniezno
tel. 0-61 423-77-00, www.us.gniezno.pl

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Inspektorat Gniezno
ul. Sienkiewicza 4, 62-200 Gniezno
tel. 0-61 424-05-00, www.zus.pl

KRUS

Placówka Terenowa KRUS
ul. Sobieskiego 20, 62-200 Gniezno
tel. 0-61 426-44-25, 426-44-26, www.krus.gov.pl

Państwowa Inspekcja Pracy

Okręgowy Inspektorat Pracy
Św. Marcin 46, 61-807 Poznań
tel. 0-61 859-90-00, www.pip.gov.pl

Sanepid

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gnieźnie
ul. Św. Wawrzyńca 18, 62-200 Gniezno
tel. 0-61 426-22-42, www.psse-gniezno.pl

Ulotka została przygotowana przez Gnieźnieńską Agencję Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. i uwzględnia stan prawny na dzień 30 marca 2009 r. Gnieźnieńska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. nie ponosi odpowiedzialności za skutki spowodowane użyciem informacji zawartych w niniejszej ulotce informacyjnej.

© Jarosław Grobelny, GARG Sp. z o.o.

www.garg.pl

Gmina Kiszkowo

wspiera tworzenie
mikro, małych i średnich
przedsiębiorstw

Działalność gospodarcza

Jeśli prowadzicie Państwo zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową, poszukujecie, rozpoznajecie i wydobywacie kopaliny ze złóż, prowadzicie działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły, to oznacza, że **prowadzicie działalnością gospodarczą**.

Działalność gospodarczą w Polsce **można prowadzić w następującej formie**
organizacyjno – prawnej:
przedsiębiorstwo jednoosobowe (**osoba fizyczna** – jednoosobowy właściciel firmy),
spółka (cywilna, jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo – akcyjna, z ograniczoną odpowiedzialnością oraz akcyjna),
przedsiębiorstwo państwowe, spółdzielnia, stowarzyszenie lub fundacja.

Osoby fizyczne, spółki, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, stowarzyszenia oraz fundacje, wykonujące we własnym imieniu działalność gospodarczą nazywamy **przedsiębiorcami**.

Osoba fizyczna – jako przedsiębiorca (za swoje wszelkie działania gospodarcze) **odpowiada całym swoim majątkiem, zarówno zgromadzonym w ramach firmy, jak i majątkiem osobistym**.

Działalność gospodarcza osoby fizycznej opiera się głównie o przepisy **ustawy o swobodzie działalności gospodarczej** oraz **kodeksu cywilnego**.

Zalety powadzenia działalności gospodarczej jako osoba fizyczna:
prosta forma organizacyjno – prawna,
dowolna forma opodatkowania (w zależności od rodzaju i rozmiarów działalności gospodarczej, krótki czas rejestracji, łatwość założenia i likwidacji działalności gospodarczej w porównaniu z innymi formami organizacyjno – prawnymi).

Wady powadzenia działalności gospodarczej jako osoba fizyczna:

odpowiedzialność przedsiębiorcy za zobowiązania (związane z prowadzeniem działalności gospodarczej) całym swoim majątkiem, ograniczone możliwości rozwoju, ze względu na trudności w pozyskaniu kapitału (przynajmniej w pierwszych latach działalności).

Rejestracja działalności gospodarczej

+

Zawieszenie działalności gospodarczej

+

Likwidacja działalności gospodarczej

prowadzonej przez osobę fizyczną

Rejestracja działalności gospodarczej

Decyduje miejsce zamieszkania

Osoba fizyczna rejestruje działalność gospodarczą **tylko w „jednym okienku”, w urzędzie gminy na terenie której zamieszkuje z zamiarem stałego pobytu.**

Rejestracji dokonuje się na druku **EDG – 1**. Druk ten dostępny jest w urzędzie gminy. Można go także pobrać ze strony: www.mg.gov.pl/przedsiębiorcy/jedno+okienko

Dla osoby fizycznej druk **EDG – 1** jest nie tylko wnioskiem o rejestrację działalności w Ewidencji Działalności Gospodarczej – **EDG**. Jest on także jednocześnie wnioskiem o wpis do krajowego rejestru urzędowego przedsiębiorców gospodarki narodowej (REGON), zgłoszeniem identyfikacyjnym albo aktualizacyjnym do naczelnika urzędu skarbowego, zgłoszeniem albo zmianą zgłoszenia płatnika składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, albo oświadczeniem o korzystaniu w dalszym ciągu z ubezpieczenia społecznego rolników.

Dlatego też urząd gminy w ciągu 3 dni przesyła wniosek rejestracyjny (EDG-1) do urzędu statystycznego, urzędu skarbowego, ZUS lub KRUS.

Jeśli przedsiębiorca **zmeni w przyszłości miejsce zamieszkania**, będzie miał obowiązek zgłoszenia tego faktu na druku EDG-1, w urzędzie gminy, na terenie której dotychczas zamieszkiwał (w której dokonał rejestracji działalności gospodarczej). Urząd ten prześle zaświadczenie o wpisie do **EDG** do „nowego” urzędu gminy (na terenie której przedsiębiorca będzie zamieszkiwał), który dokona z urzędu wpisu przedsiębiorcy do prowadzonej **EDG**.

Jeden dokument rejestracyjny - druk EDG-1

Osoba udająca się do urzędu gminy w celu zarejestrowania działalności gospodarczej **powinny mieć przygotowane informacje**, które będą niezbędne do prawidłowego wypełnienia druk – EDG-1:

- **dane przedsiębiorcy** (rodzaj, seria i numer dokumentu tożsamości, PESEL, NIP),
- **oznaczenie przedsiębiorcy** (imię i nazwisko przedsiębiorcy oraz ewentualnie informacja dodatkowa, tzw. nazwa fantazyjna, np. MAREX Marek Mirecki),
- **rodzaj działalności gospodarczej** według PKD 2007 oraz do 31 grudnia 2009 także według PKD 2004 (klasyfikacje działalności wraz z kluczem powiązań między PKD 2007 i PKD 2004, dostępne są na www.stat.gov.pl/klasyfikacje),
- **dane adresowe** (lokalizacja firmy, adres wykonywania działalności, adres do korespondencji) oraz dane kontaktowe, jeśli osoba rejestrująca działalność takie posiada (numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej, adres strona www),
- **liczba zatrudnionych oraz liczba pracujących** (planowana liczba zatrudnionych /na podstawie umowy o pracę/ oraz planowana liczba pracujących /przedsiębiorca, członkowie rodziny przedsiębiorcy pomagający w prowadzeniu działalności gospodarczej, osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, osoby współpracujące z przedsiębiorcą, wykonujące pracę na własny rachunek lub pracę nakładczą),
- **data powstania obowiązku opłacania składek w ZUS** (przewidywana) lub dane o ubezpieczeniu w KRUS (jeśli przedsiębiorca po uruchomieniu działalności w dalszym ciągu będzie podlegał ubezpieczeniu w KRUS powinien wskazać właściwą na miejsce zamieszkania, terenową jednostkę KRUS),
- **dane biura rachunkowego** (nazwa, NIP i adres), które będzie prowadziło dokumentację rachunkową firmy (jeżeli przedsiębiorca będzie korzystał z usług biura rachunkowego),
- **rodzaj prowadzonej dokumentacji rachunkowej** jaką będzie prowadził przedsiębiorca.

Do wniosku osoba fizyczna rejestrująca działalność gospodarczą będzie musiała dołączyć następujące załączniki (jeśli będzie to konieczne):

- **EDG-RB** – informacja o rachunku bankowym (informację o rachunku bankowym przedsiębiorca może także podać w zgłoszeniu aktualizującym) Przedsiębiorca powinien posiadać rachunek bankowy, jeżeli stroną transakcji, z której wynika płatność jest inny przedsiębiorca oraz jednocześnie jednorazowa wartość transakcji (bez względu na liczbę

płatności) wynosi równowartość 15 tys. Euro; konto powinni założyć także podatnicy prowadzący księgi rachunkowe i książki przychodów i rozchodów, gdyż zapłata zaliczek na podatek dochodowy powinna odbywać się w sposób bezgotówkowy; w sposób bezgotówkowy powinni rozliczać się także płatnicy składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i FGŚP, co oznacza, że także oni powinni posiadać firmowy rachunek bankowy),

- **EDG-MW** – informacja o miejscach prowadzenia działalności (jeśli przedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą w więcej niż w jednym miejscu),
- **EDG-RD** – informacja o rodzajach działalności gospodarczej, które zamierza prowadzić przedsiębiorca (jeśli jest ich więcej niż 10).
- pełnomocnictwo osoby fizycznej dla osoby za pośrednictwem której składany będzie druk EDG – 1 (jeśli osoba fizyczna nie będzie dokonywała rejestracji osobiście).

Rozpoczęcie działalności już po złożeniu wniosku rejestracyjnego

Rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną jest możliwe już po dokonaniu zgłoszenia rejestracyjnego (w dniu złożenia wniosku o wpis do EDG – na druku EDG - 1). Przedsiębiorca nie czeka na potwierdzenie faktu zarejestrowania.

Może on jednak określić we wniosku późniejszą datę rozpoczęcia działalności gospodarczej niż dzień złożenia wniosku.

Wyjątek stanowią działalności gospodarcze, do których prowadzenia konieczne jest uzyskanie **koncesji, licencji lub zezwolenia**. Wówczas przedsiębiorca **może rozpocząć działalność gospodarczą objętą koncesją, licencją lub zezwoleniem** po ich uzyskaniu.

Uzyskania koncesji wymaga:

- poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, wydobywanie kopalin ze złóż, bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych,
- wytwarzanie i obrót materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym,
- wytwarzanie, przetwarzanie, magazynowanie, przesyłanie, dystrybucja i obrót paliwami i energią,
- ochrona osób i mienia, rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych oraz prowadzenie przewozów lotniczych.

Organ koncesyjny przesyła niezwłocznie do urzędu gminy odpis ostatecznej decyzji o udzieleniu, zmianie, cofnięciu, a także wygaśnięciu koncesji.

Licencję należy uzyskać na transport drogowy, w tym na drogowy transport międzynarodowy oraz wykonywanie usług taksówkarskich.

Zezwolenie należy uzyskać na urządzenie gier na automatach, prowadzenie kantoru, odbieranie odpadów komunalnych, zajęcie pasa drogowego (np. w związku z planowanym uruchomieniem „ogródka” kawiarnianego przed lokalem), prowadzenie schroniska dla zwierząt oraz na sprzedaż alkoholu.

Różne możliwości złożenia wniosku rejestracyjnego – druk EDG - 1

Wniosek rejestracyjny **EDG-1** z załącznikami można złożyć osobiście lub poprzez pełnomocnika. Można złożyć go także za pośrednictwem poczty (listem poleconym). Wówczas jednak konieczne będzie notarialne poświadczenie podpisu.

Wniosek rejestracyjny można złożyć także elektronicznie za pomocą formularza online. Jest on dostępny na platformie ePUAP, dostępnej w Internecie pod adresem: www.epuap.gov.pl (po założeniu indywidualnego konta).

Formularz złożony elektronicznie powinien zostać zaopatrzony w bezpieczny podpis elektroniczny. Jeśli nie będzie on zawierał podpisu elektronicznego, wówczas w ciągu 3 dni od jego złożenia, urząd gminy zawiadomi przedsiębiorcę o miejscu i dacie kiedy ma się stawić w celu złożenia podpisu.

Rejestracja działalności gospodarczej oraz zgłaszanie jakichkolwiek zmian we wpisie dokonywanym w Ewidencji Działalności Gospodarczej (ponowne złożenie druku EDG-1) **wolne jest od jakichkolwiek opłat.**

Zmiana danych w ciągu 14 dni

W ciągu 14 dni od wystąpienia jakiegokolwiek zmiany danych zawartych we wniosku o wpis do Ewidencji Działalności Gospodarczej należy dokonać zgłoszenia aktualizującego.

Zgłoszenia takiego dokonuje się za pośrednictwem druku **EDG-1** (wraz z załącznikami, jeśli jest to niezbędne). Zmiany zgłaszane są w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania, w którym przedsiębiorca przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Jakie obowiązki rejestracyjne ciążyą na przedsiębiorcy poza rejestracją działalności gospodarczej w urzędzie gminy?

Urząd skarbowy

Jeśli przedsiębiorca wybierze opodatkowanie na zasadach ogólnych **według skali podatkowej** (ten sposób rozliczeń z fiskusem przysługuje każdemu podatnikowi z mocy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych) oraz będzie korzystał ze **zwolnienia podmiotowego z podatku VAT** (do 50 tys. w skali roku) **nie będzie musiał udawać się do urzędu skarbowego.**

Wizyta w urzędzie skarbowym po dokonaniu rejestracji w urzędzie gminy, na druku **EDG-1 będzie konieczna**, jeśli przedsiębiorca będzie chciał wybrać **inny sposób rozliczania z fiskusem**. Wówczas przedsiębiorca będzie musiał udać się do urzędu skarbowego, aby:

- **złożyć oświadczenie o wyborze ryczału** od przychodów ewidencjonowanych (zaświadczenie należy złożyć do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia działalności gospodarczej, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu) lub
- **złożyć oświadczenie o wyborze 19% podatku liniowego** (oświadczenie należy złożyć do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia działalności gospodarczej, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu) lub
- **złożyć wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej (PIT-16)**. Wniosek taki należy złożyć przed rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Do urzędu skarbowego będzie musiał zgłosić się także przedsiębiorca, który **nie będzie chciał korzystać z podmiotowego zwolnienia z podatku VAT** (mogą z niego korzystać przedsiębiorcy, którzy prowadzą lub rozpoczynają prowadzenie działalność gospodarczej do momentu przekroczenia 50.000,00 PLN obrotu w roku podatkowym - proporcjonalnie do okresu prowadzenia działalności gospodarczej w tym roku).

Musi wówczas przedsiębiorca dokonać zgłoszenia rejestracyjnego za pośrednictwem formularza **VAT-R**, który służy również do aktualizacji danych (oraz jeśli spółka będzie dokonywała zakupów lub sprzedaży wewnątrzspółnotowej składa się także – VAT-R/EU). Zgłoszenia należy dokonać w urzędzie skarbowym (u naczelnika urzędu skarbowego) właściwym ze względu na siedzibę firmy.

Przedsiębiorca staje się wówczas **czynnym podatnikiem VAT**. Od tego dnia ma on prawo do wystawiania faktur VAT, a jego klienci (nabywcy) mają podstawę do odliczenia VAT wynikającego z tych faktur. Także przedsiębiorca będzie mógł odliczać VAT naliczony od dokonanych zakupów.

Rejestracji należy dokonać, przed dniem wykonania pierwszej czynności opodatkowanej podatkiem VAT lub podatkiem akcyzowym. Aktualizacji danych należy dokonać w ciągu 7 dni od dnia kiedy nastąpiła ich zmiana. Zgłoszenie rejestracyjne VAT-R zostaje potwierdzone przez naczelnika urzędu skarbowego na druku VAT-5. Pobiera on za to opłatę skarbową w wysokości 170,00 PLN.

Ze zwolnienia podmiotowego wyłączeni są (czyli muszą dokonać rejestracji jako czynni podatnicy VAT na druku VAT - R) przedsiębiorcy (podatnicy VAT), którzy: dokonują dostawy wyrobów z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali, dokonują dostawy towarów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, dokonują dostawy nowych środków transportu, terenów budowlanych oraz przeznaczonych pod budowę, świadczą usługi prawnicze oraz usługi

w zakresie doradztwa, a także usługi jubilerskie, oraz przedsiębiorcy, którzy nie mają siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium Polski.

Z rejestracji na potrzeby podatku VAT jako czynni podatnicy podatku VAT zwolnieni są podatnicy wykonujący wyłącznie usługi zwolnione z podatku VAT.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)

Przedsiębiorca dokonując rejestracji działalności gospodarczej w urzędzie gminy, zgłasza się jednocześnie do ZUS jako płatnik składek. ZUS na podstawie przekazanej przez urząd gminy kopii druku EDG – 1 samodzielnie wypełnia formularz ZUS ZFA.

Przedsiębiorca **ma jednak obowiązek udania się do ZUS właściwego ze względu na miejsce zamieszkania** i zgłoszenia siebie do:

- ubezpieczenia społecznego i ubezpieczenia zdrowotnego (na formularzu ZUS ZUA) lub
- ubezpieczenia zdrowotnego (na formularzu ZUS ZZA) – jeśli podlega wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu (generalnie składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłaca się od każdego rodzaju działalności gospodarczej).

Zgłoszenie może zostać dokonane osobiście lub w formie elektronicznej. Wymaga to jednak opatrzenia formularzy (ZUS ZUA lub ZUS ZZA) bezpiecznym podpisem elektronicznym. Formularze te można także wysłać za pośrednictwem poczty.

Zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i/ lub ubezpieczenia zdrowotnego, należy dokonać w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia, tj. **od dnia faktycznego rozpoczęcia** pozarolniczej działalności gospodarczej.

Obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne

Składkę na ubezpieczanie społeczne przedsiębiorca opłaca tylko za okres prowadzenia działalności gospodarczej. Oznacza to, że jeżeli obowiązek objęcia ubezpieczeniami społecznymi (remontowym i emerytalnym) trwa tylko przez część miesiąca (jeśli rozpoczęcie działalności, zawieszenie działalności, likwidacja działalności gospodarczej następuje w ciągu miesiąca) wówczas składki na ubezpieczanie społeczne opłaca się tylko za tę część miesiąca. Kwotę najniższej podstawy wymiaru składek dzieli się wówczas przez liczbę dni kalendarzowych danego miesiąca i mnoży przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniom.

W przypadku gdy przedsiębiorca prowadzi kilka rodzajów pozarolniczej działalności składki na ubezpieczenia społeczne opłaca tylko z jednej wybranej przez siebie działalności.

Jeżeli przedsiębiorca poza prowadzeniem działalności gospodarczej pracuje także na etacie oraz osiąga ze stosunku pracy „oskładkowany” przychód w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, wówczas składki na ubezpieczenia społeczne z działalności może opłacać wyłącznie dobrowolnie. Jeśli przychód jest mniejszy, wówczas ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej są obowiązkowe.

Jeżeli przedsiębiorca pracuje jednocześnie na dwóch lub więcej etatach, to wynagrodzenia z tych etatów dla potrzeb ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej sumuje się.

Jeśli przedsiębiorca jest jednocześnie rencistą to podlega on ubezpieczeniu społecznemu na zasadach ogólnych aż do czasu ustalenia prawa do emerytury. Dla tej osoby obowiązkowe są ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz ubezpieczenia zdrowotne. Ubezpieczenie chorobowe ma charakter dobrowolny. Rencista podlegający obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z działalności gospodarczej może skorzystać z częściowej refundacji składek, pod warunkiem, że zostały one opłacone w całości i w terminie. Refundacji udziela PFRON.

Ubezpieczanie zdrowotne

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i nie podzielna. Oznacza to, że jeśli przedsiębiorca rozpocznie prowadzenie działalności gospodarczej, w trakcie miesiąca kalendarzowego (zawiesi ją lub zlikwiduje) składkę na ubezpieczenie zdrowotne będzie musiał opłacić w pełnej wysokości.

Jeżeli przedsiębiorca uzyskuje przychody z więcej niż jednego rodzaju działalności – składkę zdrowotną opłaca odrębnie od każdego rodzaju działalności. Jeżeli przedsiębiorca uzyskuje

przychody z więcej niż jednej spółki składkę zdrowotną opłaca odrębnie od każdej prowadzonej spółki. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej opłaca się niezależnie od opłacania jej z innych źródeł przychodu.

Składka na fundusz pracy

Przedsiębiorca prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i podlegający z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym opłaca za siebie również składkę na fundusz pracy. Dotyczy to także wspólników spółki cywilnej, którzy są osobami fizycznymi.

KRUS

Rolnik lub domownik, który **podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników** w pełnym zakresie, nieprzerwanie **co najmniej przez 3 lata**, rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej, może w dalszym ciągu podlegać takiemu ubezpieczeniu, pod warunkiem, że:

- po dokonaniu zgłoszenia prowadzenia działalności gospodarczej za pośrednictwem druku **EDG – 1** nadal prowadzi działalność rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym (obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1ha przeliczeniowego) lub w dziale specjalnym rolnictwa,
- nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym,
- nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Jeżeli choć jeden z powyższych warunków nie zostanie spełniony, wówczas przedsiębiorca (będący jednocześnie rolnikiem lub domownikiem) traci prawo do ubezpieczenia społecznego rolników w KRUS (z końcem kwartału w którym przestał on spełniać jeden z powyższych warunków).

Utraci on także prawo do ubezpieczenia społecznego rolników w KRUS, jeśli do 31maja danego roku podatkowego nie złoży w KRUS **zaświadczenia o kwocie należnego podatku dochodowego** od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za poprzedni rok podatkowy lub jeśli podatek ten przekroczy on kwotę graniczną (za 2008 r. to kwota 2.755 PLN).

Państwowa Inspekcja Pracy i Państwowa Inspekcja Sanitarna (Sanepid)

Jeżeli przedsiębiorca zatrudni pracownika, będzie zobowiązany w terminie **30 dni** od tego dnia zawiadomić na piśmie właściwego (ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika) państwowego inspektora pracy oraz państwowego inspektora sanitarnego o miejscu, rodzaju i zakresie prowadzonej działalności gospodarczej.

Zgłoszenia do Państwowej Inspekcji Pracy można także dokonać w formie elektronicznej przez stronę internetową www.pip.gov.pl

Do Sanepidu (Państwowej Inspekcji Sanitarnej) zgłoszenia powinni dokonać także przedsiębiorcy, którzy (bez względu na fakt zatrudnienia pracowników) będą prowadzili działalność między innymi w branży spożywczej (w tym przetwórstwo spożywcze), kosmetycznej lub fryzjerskiej. Zgłoszenie powinno być dokonane przed rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Zawieszenie działalności gospodarczej

Zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej nie dla każdego

Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej może dokonać wyłącznie przedsiębiorca będący osobą fizyczną nie zatrudniający pracowników na podstawie umowy o pracę. Osoby wykonujące pracę w ramach innego stosunku prawnego niż stosunek pracy (np. na podstawie umowy zlecenie lub umowy o dzieło) nie są pracownikami.

Z informacją o zawieszeniu działalności gospodarczej tylko do urzędu gminy

O zawieszeniu a następnie wznowieniu działalności gospodarczej zawiadamia się wyłącznie urząd gminy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania, (w którym przedsiębiorca

przebywa z zamiarem stałego pobytu) na druku **EDG – 1**. Urząd gminy w ciągu 7 dni od dnia złożenia informacji o zawieszeniu lub wznowieniu działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przekazuje tą informację do urzędu skarbowego, ZUS lub KRUS oraz do urzędu statystycznego.

Zawieszenie działalności nawet przez 24 miesiące

Działalność gospodarczą można zawiesić na okres **od 1 do 24 miesięcy**. Należy zaznaczyć, że nie ma uregulowań prawnych, co do częstotliwości zawieszania działalności.

Okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej liczy się od dnia wskazanego w druku EDG – 1, nie wcześniej jednak niż w dniu złożenia tego wniosku. Stan zawieszenia trwa do momentu złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej na druku EDG – 1.

W przypadku jeśli przedsiębiorca w terminie 24 miesięcy od zawieszenia działalności gospodarczej nie złoży wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej, wówczas wpis do Ewidencji Działalności Gospodarczej **podlega wykreśleniu z urzędu**.

Zanim taka czynność zostanie dokonana, przedsiębiorca zostanie wezwany do złożenia wniosku o wpisanie do EDG informacji o wznowieniu działalności. Na złożenie takiego wniosku przedsiębiorca będzie miał 30 dni.

W okresie zawieszenia nie można wykonywać działalności gospodarczej

W okresie zawieszenia działalności gospodarczej, przedsiębiorca nie może wykonywać pozarolniczej działalności gospodarczej i osiągać z niej bieżących przychodów.

ZUS a zawieszenie działalności gospodarczej

Zawieszenie działalności gospodarczej powoduje ustanie obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia jej wykonywania.

W okresie tym przedsiębiorca nie składa do ZUS deklaracji rozliczeniowych.

Na podstawie przekazanego z urzędu gminy kopii druku EDG-1, ZUS sporządza dokumenty ubezpieczeniowe – (ZUS ZWPA – wyrejestrowanie płatnika składek oraz ZUS ZWUA – wyrejestrowanie z ubezpieczeń przedsiębiorcy i osób współpracujących, ZUS ZCNA – wyrejestrowanie z ubezpieczeń członków rodziny przedsiębiorcy oraz członków rodziny osób współpracujących).

Podobnie jest w przypadku wznowienia działalności gospodarczej. Na podstawie kopii druku EDG – 1, ZUS sporządza dokumenty ubezpieczeniowe – (ZFA – rejestracja płatnika składek oraz rejestracja przedsiębiorcy do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego ZUS ZUA lub tylko do ubezpieczenia zdrowotnego ZUS ZZA).

Jeżeli jednak w okresie zawieszenia działalności wystąpiły zmiany skutkujące zmianą zasad podlegania ubezpieczeniom lub kodu tytułu ubezpieczenia, przedsiębiorca jako płatnik niezależnie od złożenia w urzędzie gminy druku EDG-1, będzie musiał o nich osobiście poinformować ZUS.

Po wznowieniu działalności, przedsiębiorca będzie musiał także złożyć w ZUS dokumenty zgłoszeniowe za wszystkie wyrejestrowane osoby podlegające ubezpieczeniom. Będą to członkowie rodziny przedsiębiorcy oraz osoby współpracujące, jak i członkowie ich rodzin.

W okresie nie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom (z powodu zawieszenia działalności gospodarczej), przedsiębiorca może przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz do ubezpieczenia zdrowotnego (jeśli nie ma innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń). Przedsiębiorca nie ma jednak prawa do ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego.

W okresie zawieszenia należy zabezpieczyć swoje źródło przychodów

W trakcie zawieszenia działalności gospodarczej przedsiębiorca jest zobowiązany do wykonywania wszelkich czynności niezbędnych do zachowania lub zabezpieczenia źródła

przychodów. **Może, więc przyjmować należności lub regulować zobowiązania powstałe przed datą zawieszenia. Przedsiębiorca może także zbywać własne środki trwałe i wyposażenie.**

Urząd Skarbowy a zawieszenie działalności gospodarczej

W okresie zawieszenia działalności gospodarczej, przedsiębiorca nie może wykonywać pozarolniczej działalności gospodarczej i osiągać z niej bieżących przychodów. Nie osiąga więc z tego tytułu dochodu i **nie wpłaca więc do urzędu skarbowego zaliczek na podatek dochodowy** jeśli jest opodatkowany na zasadach ogólnych (według skali podatkowej lub podatkiem liniowym 19%) lub ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Przedsiębiorca może jednak uzyskiwać przychody ze sprzedaży środków trwałych i wyposażenia. W związku z tymi przychodami nie ma jednak obowiązku opłacania zaliczek na podatek dochodowy oraz ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

W przypadku opodatkowania na zasadach ogólnych według skali podatkowej oraz w przypadku opłacania podatku liniowego, przychody te przedsiębiorca uwzględni w zestawieniu rocznym.

Jeśli przedsiębiorca opodatkowany jest na zasadzie ryczałtu za okres zawieszenia działalności gospodarczej, jeśli do jej wznowienia dochodzi w tym samym roku podatkowym, będzie miał obowiązek obliczyć i opłacić ryczałt do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu (lub odpowiednio kwartale), w którym wznowił wykonywanie działalności gospodarczej.

Jeśli wznowienie działalności nastąpi w grudniu, ryczałt dotyczący okresu zawieszenia w danym roku trzeba obliczyć i opłacić do 31 stycznia następnego roku (to samo dotyczy przedsiębiorstw rozliczających się kwartalnie, jeśli do wznowienia działalności dojdzie w ostatnim kwartale).

Jeśli do wznowienia dochodzi w roku następnym lub w latach następnych, po roku w którym zawieszono działalność, wówczas ryczałt od przychodów ewidencjonowanych za rok, w którym dokonano zawieszenia oraz za rok następny, w którym nie odwieszono działalności gospodarczej należy obliczyć i wpłacić do 31 stycznia roku następnego.

Za rok, w którym dokonano wznowienia, ryczałt należy obliczyć i wpłacić do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu (lub kwartale), w którym wznowiono wykonywanie działalności lub do 31 stycznia roku następnego, jeśli wznowienie nastąpiło w grudniu lub w ostatnim kwartale roku.

Przedsiębiorca rozliczający się na podstawie karty podatkowej, ma możliwość wyboru pomiędzy przerwą a zawieszeniem działalności gospodarczej.

Przy czym zawieszenie działalności gospodarczej może być dokonane na okres nie krótszy niż 1 miesiąc, natomiast przerwa nie może trwać krócej niż 10 dni. Za każdy dzień zawieszenia lub przerwy nie pobierana jest 1/30 miesięcznej należności wynikającej z karty podatkowej.

W okresie tym przedsiębiorca generalnie (gdyż są wyłączenia) **nie składa także deklaracji VAT – 7**, jeśli przed zawieszeniem był czynnym podatnikiem VAT i był zobowiązany do składania takich deklaracji za każdy miesiąc kalendarzowy, nawet jeśli wartość naliczonego i należnego podatku VAT wyniosła - 0.

Przedsiębiorca może ponosić także koszty związane z zachowaniem lub zabezpieczeniem źródła przychodów, które zaliczy do kosztów podatkowych. Może, więc ponosić wydatki związane z czynszami, utrzymaniem budynku lub lokalu, w którym prowadzi działalność, opłaty za rachunki bankowe oraz inne opłaty obowiązkowe, między innymi podatek od nieruchomości, czy też opłaty za użytkowanie wieczyste.

Jeśli przedsiębiorca rozlicza się na zasadach ogólnych lub opłaca podatek liniowy, koszty te będzie mógł uwzględnić w rozliczeniu rocznym.

W okresie zawieszenia działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może dokonywać odpisów amortyzacyjnych. Składniki amortyzacji nie podlegają amortyzacji od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawieszono działalność aż do wznowienia działalności gospodarczej.

Uwaga!

W okresie zawieszenia działalności gospodarczej przedsiębiorca może zostać poddany czynnościom kontrolnym. Kontrola taka będzie prowadzona na zasadach przewidzianych dla osób wykonujących działalność gospodarczą.

Likwidacja działalności gospodarczej

Osoba fizyczna zgłasza informację o likwidacji działalności gospodarczej (o trwałym zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej) tylko w jednym miejscu, w urzędzie gminy, na terenie której zamieszkuje z zamiarem stałego pobytu.

Zgłoszenia o likwidacji działalności gospodarczej dokonuje się na druku EDG- 1 traktując go jako wniosek o wykreślenie wpisu z Ewidencji Działalności Gospodarczej.

Urząd gminy po wydaniu decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z EDG przekazuje tą informację właściwemu urzędowi statystycznemu, urzędowi skarbowemu (naczelnikowi urzędu skarbowego) oraz oddziałowi ZUS lub terenowej jednostce KRUS.

Zgłoszenie o trwałym zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej, przedsiębiorca informuje urząd gminy w ciągu 14 dni od zaistnienia takich okoliczności. Przy czym przedsiębiorca samodzielnie określa ten moment.

Likwidując działalność gospodarczą przedsiębiorca rozliczający się z fiskusem na zasadach ogólnych powinien pamiętać o:

- sporządzeniu remanentu likwidacyjnego na potrzeby podatku dochodowego, czyli przeprowadzeniu spisu z natury na dzień likwidacji działalności gospodarczej, którym powinny zostać objęte towary handlowe, materiały (surowce) podstawowe i pomocnicze, półwyroby, wyroby gotowe, braki i odpadki oraz rzeczowe składniki majątku związane z wykonywaną działalnością, nie będące środkami trwałymi (tj. wyposażenie bez względu na jego wartość),
- ustaleniu wartości spisu z natury (remanentu likwidacyjnego), według ceny zakupu,
- powiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego o planowanym przeprowadzeniu spisu z natury w terminie co najmniej 7 dni przed datą jego sporządzenia,
- ustaleniu wskaźnika rentowności, określającego udział dochodu w przychodzie,
- ustaleniu dochodu z remanentu likwidacyjnego, który stanowi iloczyn wartości remanentu likwidacyjnego oraz wskaźnika rentowności,
- ustaleniu i wpłacie na rachunek urzędu skarbowego zryczałtowanego podatku dochodowego od dochodu z remanentem likwidacyjnym (podatek ten wynosi 10 % dochodu z remanentu likwidacyjnego).

Zryczałtowany podatek dochodowy od dochodu z remanentu likwidacyjnego płaci się w terminie płatności zaliczki za ostatni miesiąc prowadzenia działalności. Podatek ten przedsiębiorca opłaca niezależnie od ustalenia i opłacania zaliczki na podatek dochodowy za ostatni miesiąc prowadzenia działalności gospodarczej.

Spis z natury dołącza się do zeznania rocznego przedsiębiorcy, jako podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych.

Jeśli przedsiębiorca, likwidujący działalność gospodarczą, opłacał ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, wówczas nie sporządza on remanentu likwidacyjnego, nie ustala też dochodu z tego remanentu i nie opłaca zryczałtowanego podatku dochodowego od dochodu remanentu likwidacyjnego. Sporządza on jedynie na dzień likwidacji działalności gospodarczej spis z natury, którym obejmuje towary handlowe, materiały (surowce) podstawowe i pomocnicze, półwyroby, wyroby gotowe, braki i odpadki oraz rzeczowe składniki majątku związane z wykonywaną działalnością, nie będące środkami trwałymi (zaliczane do wyposażenia). Wyceny wartości spisu z natury należy dokonać według cen zakupu.

Wartość spisu z natury podatnik wpisuje do ewidencji przychodów. Jest to ostatni zapis w ewidencji. Wartości tej nie należy sumować z przychodami wynikającymi z ewidencji.

Wizyta w urzędzie skarbowym tylko w przypadku podatku VAT

Mimo zgłoszenia informacji o likwidacji działalności gospodarczej za pośrednictwem druku EDG-1, przedsiębiorca który posiadał status czynnego podatnika VAT (dokonał zgłoszenia jako czynny podatnik VAT na formularzu VAT-R) powinien udać się do urzędu skarbowego i dokonać zgłoszenia o zaprzestaniu wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na druku i/ lub podatkiem akcyzowym. Dokonuje tego na druku VAT-Z.

Zgłoszenie tego faktu należy dokonać naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu w ostatnim dniu wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu.

Na tej podstawie następuje wykreślenie podatnika z rejestru VAT, co wiąże się z utratą prawa do wystawiania faktur VAT, a także z utratą prawa do odliczenia podatku naliczonego. Poza poinformowaniem właściwego naczelnika urzędu skarbowego o zaprzestaniu wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług i/ lub podatkiem akcyzowym na druku VAT-Z, przedsiębiorca powinien także:

- dokonać spisu z natury na potrzeby podatku VAT w terminie 14 dni od dnia zaprzestania czynności podlegających opodatkowaniu, zawiadamiając jednocześnie naczelnika urzędu skarbowego o dokonanym spisie w terminie 7 dni od dnia jego zakończenia,
- uwzględnić w spisie z natury na potrzeby podatku VAT, towary własnej produkcji i towary, które po nabyciu nie były przedmiotem dostawy (środki obrotowe jak i środki trwałe) w stosunku do których przysługiwało podatnikowi prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- ustalić podstawę opodatkowania podatkiem VAT spisu z natury sporządzonego na potrzeby tego podatku (podstawą opodatkowania jest wartość towarów podlegających spisowi z natury, ustalona na podstawie cen ich nabycia, a w przypadku ich braku podstawą opodatkowania jest koszt wytworzenia, określony w momencie dostawy tych towarów).

Obowiązek podatkowy wynikający z dokonanego spisu z natury powstaje w dniu, w którym powinien być on sporządzony, nie później jednak niż 14 dni od zaprzestania wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu.

Rozliczenia podatku dokonuje się przez złożenie deklaracji VAT-7.

Dodatkowo podatnik do deklaracji VAT-7 składanej za okres obejmujący zaprzestanie czynności podlegających opodatkowaniu musi załączyć informacje o dokonanym spisie z natury, ustalonej na jego podstawie wartości i kwocie podatku należnego.